

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

● ●
Obec Oravská Polhora
Oravská Polhora 454
029 47 Oravská Polhora
● ●

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
OU-ZA-OSZP2-2023/059515-002/Jel

Vybavuje/linka
Ing. Jelušová

V Žiline, dňa
20.10.2023

Vec „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok“ – záväzné stanovisko

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, obdržal dňa 10.10.2023 žiadosť obce Oravská Polhora, Oravská Polhora 454, 029 47 Oravská Polhora (ďalej len „žadateľ“) o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) k navrhovanej činnosti „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok“, ktorá bude realizovaná na parc. č. KN-C 13887/2, 13889/4, 13803/2, 13889/2, 13886/2 v k.ú. Oravská Polhora.

Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia (vyhotovil: Ing. Branislav Šípka, zodpovedný projektant: Ing. Vladimír Otto, aut. osvedčenie č. 4196*Z*A2, 4196*Z*I2, marec 2023). Investorm stavby je obec Oravská Polhora, Oravská Polhora 454, 029 47 Oravská Polhora.

Predmetom navrhovanej činnosti je prečistenie a oprava jestvujúceho poldra v obci Oravská Polhora na Šoltýskom potoku. Šoltýsky potok je drobný vodný tok s HČP 4-21-03-062. Polder sa nachádza približne v staničení rkm 0,600 vodného toku nad zastavanou časťou obce. Stavba slúži tiež na zachytávanie pritekajúcich splavenín z povodia pri zvýšených prietokoch, aby nedochádzalo k zanášaniam koryta v zastavanej časti územia. Stavba poldra pozostáva zo zemnej sypanej hrádze s dĺžkou približne 25 m s kamenno-betónovou prehrádzkou dĺžky 14 m. Prehrádzka je situovaná pri ľavom brehu poldra. Slúži primárne na prevádzanie prietokov v Šoltýskom potoku cez teleso hrádze. Objekt pozostáva z dvoch dnových otvorov DN1200 a bezpečnostného priepadu s dĺžkou priepadovej hrany 5 m a šírkou 2 m. Výška priepadu je cca 1,6 m nad dnom prehrádzky. Konštrukcia prepadovej plochy je z monolitického betónu, ktorá bola pravdepodobne dobudovaná v neskoršom období po poškodení pôvodného objektu z drôtokameňa. Zvyšná časť prehrádzky je v pôvodnom stave z drôtokameňa. Boky prehrádzky sú zviazané v dĺžke 5 m do ľavobrežného rasteného terénu a v dĺžke cca 4 m do telesa zemnej hrádze na pravej strane od bezpečnostného priepadu. Koryto pod prehrádzkou je v súčasnosti opevnené ťažkým kamenným záhozom v celom profile od dna po brehovú čiaru na dĺžku cca 10 m od prehrádzky. Koryto nižšie je v prirodzenom režime bez úpravy. Z pravej strany je bezprostredne pod prehrádzkou do koryta zaústená priekopa, ktorá slúži na odvádzanie povrchovej vody pri preliatí hrádze a jej usmernenie naspäť do koryta vodného toku. Brehové svahy poldra sú neopevnené. Podľa zamerania je ľavý breh nádrže znížený oproti pravému brehu.

V súčasnosti je polder značne zanesený a zarastený. Predpokladané množstvo sedimentov je 750 m³ pri ploche 1600 m². Brehové svahy poldra sú bez viditeľnej starostlivosti zarastené krikmi a drobným

OKRESNÝ
URAD
ŽILINA

Telefón
+421/7335697

Fax

E-mail
Lenka.jelusova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

drevnatým porastom. Z pohľadu stavby je drôtokamenná konštrukcia prehrádzky čiastočne poškodená. Vplyvom korózie drôtu dochádza k jej postupnému rozpadávaniu. Samotný bezpečnostný priepad je vďaka predchádzajúcej oprave v dobrom stave. Koryto toku pod prehrádzkou je poškodené pozdĺžnou eróziou vplyvom zarezávania sa koryta do podlažia. V päte brehových svahov dochádza k tvorbe výmoľov a hrozí ďalšie zahľbovanie koryta.

V rámci projektu sú navrhované nasledovné opatrenia na opravu stavby. Priestor poldra sa vyčistí od existujúcich sedimentov v predpokladanom objeme cca 750 m³. V dne poldra sa vytvaruje kyneta na usmernenie bežných prietokov. Brehové svahy poldra sa opevnia lomovým kameňom v úseku 31 m na pravom brehu a 62 m na ľavom brehu. Pre zlepšenie prístupu do dna poldra pre verejnosť sú navrhnuté na ľavom brehu na dvoch miestach kamenné schody v šírke 3 m. Z dôvodu predĺženia životnosti objektu prehrádzky je potrebné riešiť opravu existujúcej drôtokamennej konštrukcie, ktorá bude nahradená konštrukciou z monolitického betónu v celkovej dĺžke 10 m. Existujúca zemná hrádza sa po očistení od vegetácie opraví a v potrebnom rozsahu doplní chýbajúcim lomovým kameňom. Priekopa pod hrádzou sa prečistí od vegetácie. Po očistení sa na mieste preverí, či je priekopa opevnená a ak nie, je potrebné v celom profile priekopy opevniť lomovým kameňom na hrúbku 30 cm. Koryto pod prehrádzkou je potrebné stabilizovať. V rámci projektu je navrhnutá úprava koryta na dĺžke 50 m. Vo vzdialenosti 10 m od prehrádzky je navrhnutý priečný dnový prah v úrovni dna, ktorý bude slúžiť na stabilizáciu kamenného záhozu pod prehrádzkou. Koryto medzi prahom a prehrádzkou sa zastabilizuje doplnením existujúceho kamenného záhozu lomovým kameňom v dne aj na svahoch koryta. Pod prahom sa ešte doplní kamenný zához na dĺžku ďalších 5 m. Zvyšný úsek koryta v dĺžke 35 m sa obojstranne upraví s opevnením svahov z lomového kameňa a s ponechaním kamenných solitérov v dne koryta, ako sa vyskytujú prirodzene na tomto toku.

STAVEBNO – TECHNICKÉ RIEŠENIE

Prehrádzka

Z dôvodu predĺženia životnosti existujúceho objektu prehrádzky ako celku je potrebné rozobrať jej drôtokamennú časť po oboch stranách bezpečnostného priepadu z monolitického betónu. Existujúca drôtokamenná konštrukcia má výšku približne 1,6 m a šírku 1,5 resp. 1,0 m. Bloky sú dlhé 4 až 5 m. Konštrukcia sa odkope po základovú škáru navrhovaného objektu a rozoberie. Základová škára sa dôkladne zhutní a vysype hutneným lôžkom hr. 200 mm zo štrkodrviny frakcie 0-63 mm. Nová konštrukcia prehrádzky sa vybetónuje z monolitického vodostavebného betónu C25/30 z blokov dĺžky 4,5 m a 5,5 m po oboch stranách bezpečnostného priepadu. Konštrukcia bude tvorená nadzemnou časťou – driekom lichobežníkového prierezu a podzemným základovým pásom. Driek navrhovanej časti prehrádzky má tvar lichobežníka so šírkou v korune 1,0 m. Vzdušná strana prehrádzky sa vybetónuje v sklone 5:1. Návodná strana bude zvislá. Základový pás má rozmery prierezu 2,0 x 0,8 m. Po odstránení debnenia sa nová konštrukcia obsype hutnenou výkopovou zeminou po vrstvách 150 až 300 mm ručnými pechmi do pôvodného stavu.

Zemná hrádza

Existujúca zemná hrádza sa po očistení od vegetácie opraví v potrebnom rozsahu doplnením chýbajúcim lomovým kameňom na telese hrádze a na vzdušnej strane hrádze. Dno a svahy existujúcej priekopy pozdĺž hrádze zvedenej do koryta toku sa očistia od nánosov a vegetácie. Po zistení skutočného stavu opevnenia objektu sa podľa potreby doplní chýbajúci lomový kameň pomiestne. V prípade, že je priekopa bez kamenného opevnenia, je odporúčané dno a svahy priekopy opevniť lomovým kameňom hr. 30 cm nasucho v celom profile priekopy. Kameň sa uloží na štrkopieskový filtračný podsyp hr. 100 mm.

Koryto pod poldrom

Koryto pod prehrádzkou je potrebné stabilizovať. V rámci projektu je navrhnutý úsek opravy 50 m. Vo vzdialenosti 10 m od prehrádzky je navrhovaný priečný stabilizačný dnový prah s rozmermi 0,8x1,0x14 m. Prah má v priečnom reze tvar lichobežníka so šírkou v dne 5 m a sklonom svahov 1:1. Prah je navrhnutý z vodostavebného betónu C25/30 s úpravou pohľadovej plochy lomovým kameňom hr. 300 mm s vyškárovaním cementovou maltou. Prah sa zaviaže do svahu na úrovni brehovej čiary v dĺžke 1,5 m na oboch brehoch. Existujúci kamenný zához koryta medzi prahom a prehrádzkou sa zastabilizuje doplnením ťažkého lomového kameňa do dna a svahov v potrebnej miere. Kamenný zához bude vyskladaný z lomového kameňa o hmotnosti jednotlivých prvkov min. 250 kg. Pod navrhovaným dnovým prahom sa ešte doplní kamenný zához na dĺžku ďalších 5 m. Koryto pod stabilizačným prahom

sa upraví v dĺžke 35 m na kvázi lichobežníkový tvar so šírkou dna 5 m. Dno navrhovaného koryta je miskovito prehĺbené v strede koryta na hĺbku ± 20 cm. Koryto sa obojstranne opevní lomovým kameňom. Päta brehových svahov sa zastabilizuje kamenným záhozom uloženým do vykopanej ryhy s rozmermi 900 x 600 mm. Uložený lomový kameň v ryhe sa preštrkuje a obsype riečnym štrkom z miesta stavby. Brehové svahy sa opevnia na šikmú vzdialenosť 1,5 m v sklone 1:1 lomovým kameňom hr. 300 až 400 mm na spôsob rovnaniny s vyklíňovaním škár úlomkami. Kameň sa bude ukladať na štrkopieskový filtračný podsyp hr. 100 mm. Zvyšná časť svahu sa vysvahuje v postupne sa zmiernujúcom sklone tak, aby sa plynulo napojil na príľahlý rovinný terén na pobrežnom pozemku. Prípadné násypy sa zrealizujú z výkopovej zeminy zo stavby. Všetky terénne úpravy svahov sa na záver zahumusujú ornice hr. 100 mm a zatravnia.

Záchytný priestor poldra

Priestor poldra sa vyčistí od existujúcich sedimentov v predpokladanom objeme cca 750 m³. Pozdĺž záchytného priestoru sa vytvára kyneta na usmernenie bežných prietokov. Kyneta je navrhnutá bez opevnenia okrem úseku tesne pred vtokom do dnových rúr DN1200 v prehrádzke, kde sa dno opevní kamennou dlažbou nasucho hr. 300 mm do vzdialenosti 2 m od prehrádzky. Brehové svahy nádrže sa vyčistia od kriakov a náletových drevín. Ľavostranný breh sa navýši formou hrádzky na kótu 693,63 m n.m. Hrádzka bude siahať od ľavostranného zaviazania prehrádzky do vzdialenosti 62 m. Koruna hrádzky bude nepojazdná v šírke 2 m. Hrádzka bude dosahovať výšku do 0,7 m nad úroveň okolitého terénu. Vzdušná aj návodná strana hrádzky sa vysvahuje v sklone 1:1,5. Na násyp hrádzky sa použije vhodná výkopová zemina z miesta stavby, ktorá sa zhutní po vrstvách 150 až 300 mm. Návodný svah nádrže pozdĺž hrádzky sa opevní lomovým kameňom na spôsob kamennej rovnaniny hr. 30 cm až po brehovú čiaru so zaviazaním do svahu na š. 50 cm. Rovnanina sa v päte svahu oprie o kamennú päť hr. 50 cm. Na dvoch miestach na ľavom brehu sa pre zjednodušenie prístupu verejnosti do dna nádrže vybudujú schody z lomového kameňa na sucho v šírke 3 m. Obdobne ako ľavý breh nádrže sa v dĺžke 31 m od hrádzky opevní aj pravý breh, pričom sklon svahu je navrhnutý 1:2. Kamenná rovnanina hr. 30 cm sa opäť uloží až po brehovú čiaru, kde sa ukončí zaviazaním do svahu na šírku 50 cm. Ostatné upravované plochy terénu na stavenisku sa po vysvahovaní a urovnaní zahumusujú ornice hr. 100 mm a zatravnia.

Lokalita navrhovanej stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu, ktorý je zaradený medzi vodohospodársky významné toky s označením 4-21-01-038. Dotýka útvaru povrchovej vody SKV0014 a SKV0015 Polhoranka, (tabuľka č. 1) a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a podtatranskej skupiny (tabuľka č. 2). Výstavbou poldra bude priamo dotknutý drobný vodný tok Šoltýsky potok (č. hydrologického poradia 4-21-03-062 dĺžky 2,94728 km (ľavostranný prítok Polhoranky), ktorý nebol vymedzený ako samostatný vodný útvar, ale hydromorfologické zmeny v ňom môžu ekologicky stav útvaru povrchovej vody Polhoranka ovplyvniť.

a) útvary povrchovej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ/ID toku	Názov VÚ /typ VÚ	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický stav/potenciál	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKV0014	Polhoranka /K3M	27,10	15,60	11,50	prirodzený	priemerný (3)	dobry
Váh	SKV0015	Polhoranka /K3M	15,60	7,10	8,50	prirodzený	dobry (2)	dobry
Váh	10050	Šoltýsky potok	2,947	0,00	2,947	prirodzený	-	-

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

b) útvary podzemnej vody

tabuľka č. 2

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny	4451,705	dobry	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti/stavby „**Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok“**“ sa vzťahuje na obdobie počas realizácie navrhovanej činnosti/stavby a po jej ukončení, ako aj na obdobie počas jej prevádzky/užívania.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody alebo na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody

Priame vplyvy

Drobný vodný tok Šoltýsky potok (č. hydrologického poradia 4-21-03-062, Identifikátor toku 10050) je prirodzený vodný tok, ľavostranný prítok útvaru povrchovej vody Polhoranka, dĺžky 2,94728 km. Priamy vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody Šoltýsky potok sa predpokladá počas realizácie predmetnej činnosti ako aj po ukončení stavebných prác.

Nepriame vplyvy

Nepriamy vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody Polhoranka môže dôjsť nepriamo, prostredníctvom toku Šoltýsky potok, na ktorom bude navrhovaná činnosť realizovaná.

Počas realizácie prác na stavbe „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ budú práce prebiehať priamo v drobnom vodnom toku Šoltýsky potok, čo môže spôsobiť dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík v dotknutom úseku toku Šoltýsky potok, ako narušenie dna koryta toku, narušenie brehov, narušenie pozdĺžnej kontinuity toku, ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, najmä poklesom jej početnosti, nakoľko tieto prvky biologickej kvality sú citlivé na hydromorfologické zmeny. Sekundárne môže dôjsť k ovplyvneniu ostatných biologických prvkov kvality (fytoplanktón, makrofyty a fytoENTOS). Možno očakávať, že s postupujúcimi prácami a najmä po ich ukončení tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík v toku Šoltýsky potok budú prechádzať do zmien trvalých (narušenie dnových sedimentov v mieste vývaru, narušenie dnových sedimentov a brehov v úseku nad vtokom do objektu a pod hrádzou úpravou dlažbou z lomového kameňa, zmeny v usporiadaní koryta/premenlivosti šírky a hĺbky, ovplyvnenie rýchlosti prúdenia), avšak vzhľadom na ich lokálny charakter, možné ovplyvnenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody Polhoranka ako celku možno pokladať za nevýznamné.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ ako aj vplyv po realizácii navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a podtatranskej skupiny vzhľadom na charakter predmetnej stavby sa nepredpokladá.

Na základe predpokladu, že nové zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík drobného vodného toku Šoltýsky potok, ktorých vznik súvisí priamo s realizáciou navrhovanej činnosti/stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ budú mať trvalý charakter lokálneho významu, ktoré z hľadiska možného ovplyvnenia ekologického stavu útvaru povrchovej vody Polhoranka ako celku možno považovať za nevýznamné.

K stavbe „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ sa stanoviskom č. SVP 4429/2023/2 zo dňa 06.10.2023 súhlasne vyjadril Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Povodie horného Váhu, OZ Ružomberok. Podmienky uvedené v predmetnom stanovisku je potrebné v ďalších krokoch povoľovacieho procesu rešpektovať.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a podľa ustanovení § 58 písm. b) a § 60 ods. 1 písmeno i) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), na základe posúdenia žiadosti žiadateľa

a predloženej projektovej dokumentácie navrhovanej stavby „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ pre navrhovanú činnosť, podľa § 16a ods. 1 a § 16a ods. 4 vodného zákona vydáva nasledovné

záväzné stanovisko :

Navrhovanou činnosťou „Oravská Polhora. Revitalizácia poldra „Šoltýsky potok““ nedôjde k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Pre predmetnú činnosť/stavbu sa pred jej povolením nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

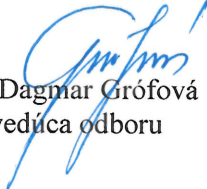
Povaha činnosti si nevyžaduje jej posúdenie odborným stanoviskom poverenej osoby – Výskumným ústavom vodného hospodárstva, Bratislava (ďalej len „VÚVH“) a pred povolením činnosti na nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Podľa ustanovenia § 16a ods. 6 vodného zákona je žiadateľ oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení činnosti, ak zo záväzného stanoviska vyplýva, že sa nevyžaduje výnimka.

Podľa § 73 ods. 21 vodného zákona je záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 podkladom k vydaniu vyjadrenia orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie pre činnosť nevyžaduje, záväzné stanovisko je podkladom ku konaniu o povolení činnosti a je podkladom v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Toto záväzné stanovisko sa v súlade s § 16 ods. 5 vodného zákona zverejní na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR po dobu 30 dní.

Okresný úrad Žilina
odbor starostlivosti o životné prostredie
Vysokoškolských 8556/33B
010 08 Žilina
-1-

Ing. Dagmar Grófová
vedúca odboru

